

Till: Post och telestyrelsen
Box 5398
STOCKHOLM

Yttrande, PTS Remiss över nya Undantagsföreskrifter dnr 18-823

Endast de förändringar som beror amatörradio- och amatörradiosatellitjänsterna kommenteras här.

Det följande utgör mina synpunkter **strikt som privatperson**. Inga kopplingar till andra verksamheter och deras ev. policies ska därför varken uttydas eller impliceras.

Jag finner det synnerligen positivt att det numera internationellt koordinerade (WRC-15) frekvensbandet kring 5 MHz tas in i den svenska frekvenstabellen som ett **amatörradioband** och att det då i fortsättningen kommer att krävas ett amatörradiocertifikat och en anropssignal av gängse snitt för att utnyttja bandet.

Detta sätter slutpunkten för den anomali som tidigare rått, där till amatörradion helt orelaterade personer utan att ha företett dokumenterad kompetens av slag det vara må, under sken av "experimenttrafik" kunnat använda frekvenserna för amatörradioliknande ändamål.

Detta har stridit åtminstone mot andan i ITU-RR, och hade kunnat skapa ett riskabelt prejudikat för en helt ohämmad användning av i synnerhet HF-spektrum utan kompetenskrav.

Riskerna för en sådant prejudikat har nu i princip undanröjts.

Den föreslagna tillståndsplikten för effektnivåer över 200 W PEP är ett steg i rätt riktning, genom att det anslår riktningen mot en återinförd tillståndsplikt för amatörradio.

Dock angriper förslaget däremot inte grundfrågan att amatörradio på lösa grunder blivit inlemmad i en Undantagsföreskrift, vilken är avsedd för helt väsensskilda former av radioanvändning.

Någon adekvat utredning vilken allsidigt belyste såväl de positiva som negativa konsekvenserna av ett avskaffande av tillståndsplikten för amatörradio gjordes inte inför beslutet om undantag från tillståndsplikt 2004.

Det föreliggande förslaget, samt dess konsekvensutredning, innehåller ofullkomligheter vilka gör det vanskligt att försöka förutse dess eventuella långsiktiga verkan. Det syns att myndigheten önskar försöka avhjälpa motstridiga förutsättningar för själva inlemmandet av amatörradio i föreskriften genom tillämpande av en administrativ åtgärd vilken har tekniska konsekvenser.

En mer relevant utveckling vore därför att återställa tillståndsplikten för samtliga användare av amatörradio, så att frågorna om koppling till utövarnas kompetens och personliga vandel, registerföring och effektiv tillsyn kunde hanteras bättre. Dessutom skulle amatörradios status kunna höjas både nationellt och internationellt.

Konsekvensen av ett sådant agerande är att författandet av en särskild föreskrift gällande amatörradio blir befogat, och att denna föreskrift helst erhåller en påtagligt högre detaljeringsgrad än de nuvarande. Erfarenhetsmässigt har det visat sig att i synnerhet nya radioamatörer behöver en väsentligt större regulatorisk vägledning än den som hittills har funnits i PTSFS.

En grundläggande princip borde också vara att **privilegier** även får en tydlig koppling till **kompetens**.

I tidigare föreskrifter, där TFS B:90 utgjorde ett framträdande exempel, var detta utpräglat, men har kommit att urvattnats påtagligt sedan dess. Utvecklingen mot kvantitet före kvalitet har dessvärre resulterat i att amatörradio för en utomstående betraktare numera i alltför många fall i både innehåll och form till förväxling liknar privatradio, fast med utökade frekvensområden.

Genom sina definitioner i ITU-RR och deras konsekvenser i EU-direktiv samt i nationella föreskrifter är amatörradioutövare tänkta att utgöra en **elit** av radiohobbyister, och detta bör helst även återspeglas i svenska föreskrifter.

Enligt min mening bör därför vid ett återinförande av tillståndsplikten myndigheten även ta tillfället i akt att kräva en förnyad examination, under beaktande av den precedens som sattes 1947, av alla befintliga certifikatsinnehavare enligt de CEPT-krav som gäller i dag (HAREC resp. Novis beroende på ambitionsnivå).

Att, i händelse av att högre effektbelopp inte längre kommer att undantas från tillståndsplikt, medge möjligheter till en fortsatt användning av sådana är något som i så fall behöver anordnas genom lämpliga procedurer för ansökan och beviljande härledda ur LEK samt andra relevanta lagrum.

Det finns grenar av amatörradioverksamheten, i synnerhet inom VHF-UHF områdena, där användning av högre effekter skulle kunna bidra till mer lyckade tekniskt-vetenskapliga studier och experiment. Procedurer för ansökan och kriterier för prövning saknas emellertid i förslaget till Undantagsföreskrifter.

Sådana tillstånd bör provas, så att den tekniskt-vetenskapliga tillämpningen tydligt framgår, innan de beviljas. Även de sökandes kompetens och personligaandel bör i så fall ingå i bedömningarna.

I ett försämrat säkerhetsläge kan den medborgerliga pålitligheten hos innehavare och användare av radiosändare med höga prestanda behöva beaktas.

Enskede den 29/3 2018

Karl-Arne Markström